

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Álamháztartási ismeretek

VI. Előadás

Győr, 2012. március 6.

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Az államháztartás hiánya és az államadósság

Előadó:
Dr. Kovács Gábor
Egyetemi adjunktus
SZE-KGYK, Gazdasági Elemzések Tanszék

Győr, 2012. március 6.

A költségvetési hiány makrogazdasági megközelítése

- Árupiac:

$$Y+IM=C+I+G+X$$

$$Y=C+I+G+(X-IM)$$

- Jövedelem felhasználása:

$$Y=C+S_H+S_V+T-TR$$

$$S_H+S_V=I+(G+TR-T)+(X-IM)$$

A költségvetési hiány makrogazdasági hatásai

I. A hitelfinanszírozás rövid távú hatásai

- A hitelfelvétel növeli a kamatszintet
 - Magánberuházások (crowding-out)
 - Kibocsátás; munkanélküliség
 - Megtakarítások
- Külföldi tőkebeáramlás:
 - Hazai valuta árfolyama

A költségvetési hiány makrogazdasági hatásai

II. Hosszú távú hatások

- Egyszeri költségvetési hiány:
 - Megszüntetése
 - Következményei
- Tartós költségvetési hiány:
 - A kamatfizetések multiplikátor hatása
 - Adósságcsapda alakul ki
 - Mikor?

Az állami szektor hiánya – mérési módszerek

I. A hiány fogalma

- Az állami feladatellátás köre, államadósság:
 - Hazai gyakorlat
 - Európai Unió követelményei
- Módszertani, értelmezési lehetőségek

A költségvetés hiánya – mérési módszerek

II. A költségvetési hiány mérésére szolgáló mutatószámok

- 1, Teljes deficit
- 2, Elsődleges deficit
- 3, GFS-egyenleg
- 4, Privatizációs bevételek nélküli GFS-egyenleg
- 5, Operacionális egyenleg
- 6, Kiterjesztett egyenleg
- 7, ESA'95 szerinti egyenleg

7, ESA'95 szerinti egyenleg

- Fontosabb *eltérések* a hazai gyakorlattól:
- I, A kormányzat fogalma
- II, Elszámolandó tranzakciók köre
- III, Számbevétel módja
- IV, Számbavétel értéke

I, A kormányzat fogalma

- Kormányzati szektor fogalmának kiterjesztése
- Külső szervezetek
- Non-profit szervezetek, közhasznú társaságok
- Felülvizsgálata

II, Elszámolandó tranzakciók köre

- Pénzügyi befektetések nélkül

III, A számbevétel módja

- Eredményszemléletű számbavétel

IV, A számbevétel értéke

- Piaci áron történő értékelés

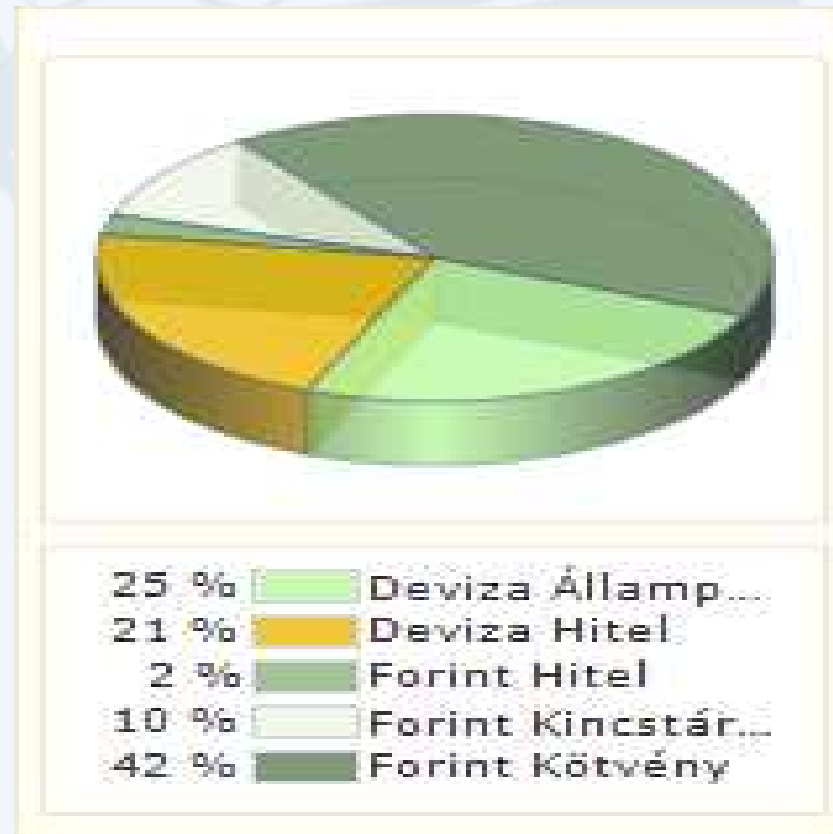

Az államháztartási hiány nagysága

- Az államháztartás egyenlege
- Relatív nagysága
- ESA-híd
- Prognózis
- Államadósság nagysága

A központi költségvetés adósságszerkezete

Forrás: Államadósság Kezelő Központ

Győr, 2012. március 6.

Az államháztartási hiány kezelése

- A hiány finanszírozásának módja:
 - 1) Jegybanki kedvezményes hitelekkel
 - 2) Belföldi pénzpiacról
 - 3) Külföldi pénzpiacról
- Adósságkezelési stratégia kidolgozása

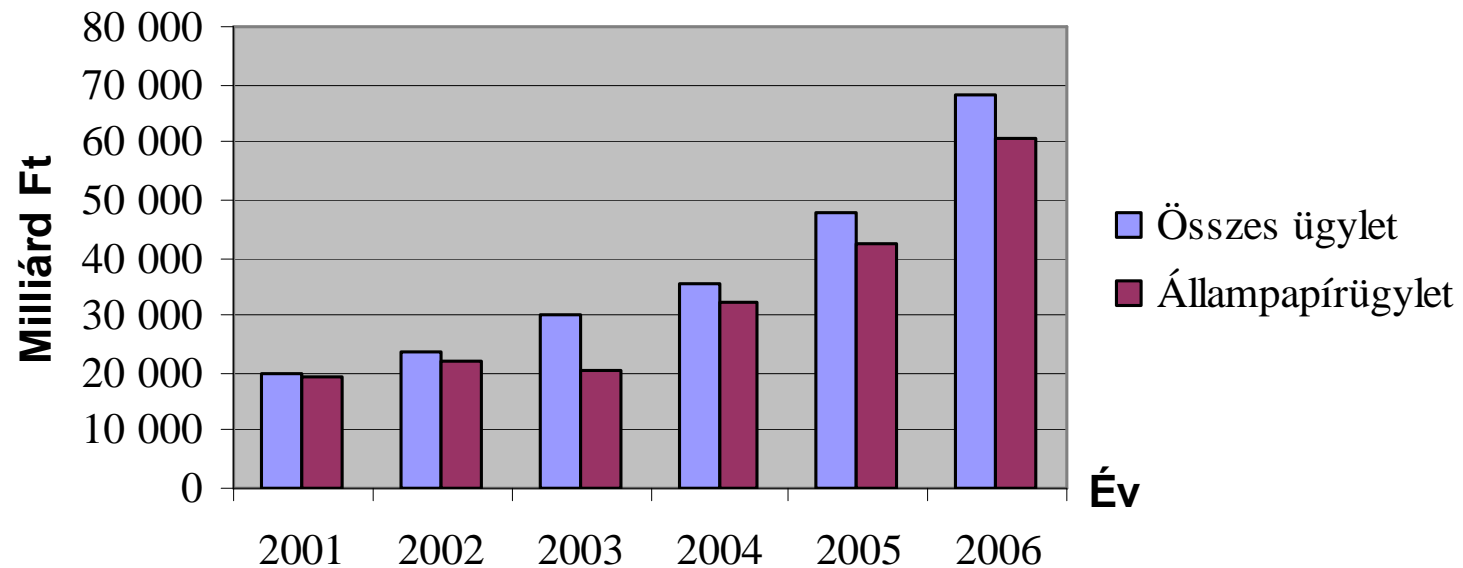

A hitelfinanszírozás szabályai

- Musgrave
- „The Golden Rule”
- A finanszírozás terheinek generációk közötti megosztása
- Lejárati idő megválasztása

Az állampapírpiac jelentősége

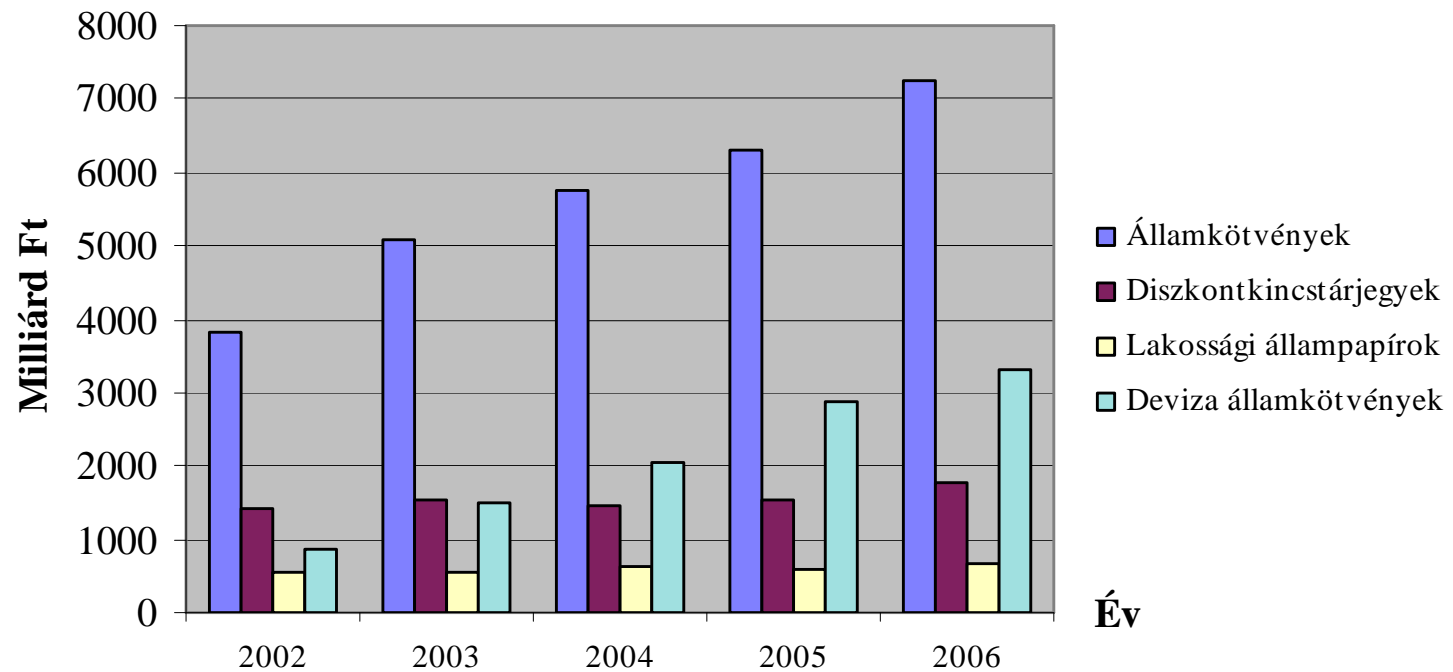

Forrás: Központi Elszámolóház és Értéktár

Győr, 2012. március 6.

A központi költségvetés által kibocsátott értékpapírok állománya 2002-2006

Forrás: Államadósság Kezelő Központ

Győr, 2012. március 6.

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Köszönöm a figyelmet!
